

Savivaldybių žinios

Nr. 7–8 (907–908)

2022 m. rugsėjo 17 d.
Išeina šeštadieniais

LIETUVOS SAVIVALDYBĖS 2022

ŠVENČIONYS: apie levandas, švietimą ir darbus, kurių nesimato 2–3 p.

Švenčionys šią vasarą stebino įspūdingu reginiu – žydinčių levandų lauku, kuris, kaip teigia Švenčionių rajono meras Rimantas Klipčius, tik dalis projekto, suteikiančio šiam miestui išskirtinumo ir patrauklumo.

NAUJOVĖMS ATVIRAS UKMERGĖS RAJONAS

5–7 p.

REKORDIŠKAI DIDELĖS ES INVESTICIJOS LEIS ŠALIES REGIONAMS PASIEKTI PROVERŽĮ

14–15 p.

GERIAUSIOS ŠVIETIMO SĄLYGOS – KAUNE

35 p.

Pajuokavus, ar neteks keisti Švenčionių herbo ir vietoj seliavų jame įdėti levandas, meras patvirtina, kad Švenčionių krašto upėse ir ežeruose žuvų išteklių atkurti.

ŠVENČIONYS: APIE LEVANDAS, ŠVIETIMĄ IR DARBUS, KURIŲ NESIMATO

Justė BRIGĖ

Švenčionys šią vasarą tiek miesto gyventojus, tiek važiuojančius keliu Vilnius–Švenčionys–Ignalina stebina įspūdingu reginiu – žydinčių levandų lauku, kuris, kaip teigia Švenčionių rajono meras Rimantas Klipčius, tik dalis projekto, suteikiančio šiam miestui išskirtinumo ir patrauklumo.

PARSIVĖŽTA IDĖJA PRIGIJO

„Neretai spaudoje atsiranda neigiamų atsiliepimų apie vieno ar kito savivaldybės politiką kelionę į užsienį, tačiau tos išvykos turi ir kitą pusę. Niekur neišvykdamas labai greitai gali užsiliūliuoti, kad viskas, kas surta tavo savivaldybėje, yra beveik tobula. Išvykęs pamatai, kad toli gražu yra ne taip, ir matant naują aplinką gimsta ne viena idėja, kurią būtų galima pritaikyti sugrįžus. Būtent po kelionės į Prancūziją, Graso miestą, garsėjančio parfumerijos pramone ir laikomu Prancūzijos parfumerijos centru, ir gimė mintis Švenčionis apsodinti vaistažolėmis. Švenčionys nuo seno garsėja vaistažolių fabriku ir seniai yra vadinami vaistažolių sostine. Tad miestą juosiantys vaistažolių laukai tik pabrėžia mūsų miesto išskirtinumą, – pasakoja Švenčionių rajono meras Rimantas Klipčius. – Be to, vaistažolių laukai tai ir savitas mūsų istorijos priminimas.“

Vienuose istorikų aptiktuose dokumentuose miestas vadinamas „Schwantany“, o kituose – Svintrava – šventa žolė, kas leidžia manyti, kad šiose vietose gyvenę žmonės tikėjo stebuklinga augalų ir visos gamtos galia. Aplinkui nemažai šventgirių, plyti Švento ežeras ir miesto pavadinimas, kad ir kiek bebūtų keičęsis, siejasi su šventumu.

„Kurti vaistažolių laukus pradėjome nuo levandų, nes jos – daugiamečiai augalai. Ir nors jos reikalauja nemažai priežiūros, bet viską atperka savo grožiu“, – sako meras.

Pirmosios levandos pasodintos 2020 metais

ir jų plotas kasmet plečiamas. Šiuo metu 1,5 ha plotą užimančiame lauke pasodinta apie 17 tūkst. levandų. Jas prižiūri ūkininkų šeima, kurios pagrindinis verslas – levandų dauginimas. Iš jų savivaldybė perka ir levandų daigelius, taip stiprindama smulkųjį verslą.

Meras užsimena, kad jau galvoja ir apie levandų perdirbimą, o kai kurie levandų produktai jau parduodami Švenčionių turizmo informacijos centre.

Tačiau svarbiausias tikslas, kurio siekiama kuriant levandų lauką – rekreacija. „Tarp levandų eilių yra palikti tarpai. Vieni platesni, kiti siauresni, – rodydamas lauką planus praskleidžia meras. – Tuose tarpuose jau suplanuoti suoliukai, pavėsinės, kad žmonės galėtų čia pabūti ilgesnį laiką ir pailsėti, nusifotografuoti su draugais ar pasidaryti asmenukę. Tad kitą vasarą šis levandų laukas atrodys dar patraukliau.“

Levandų laukas plėsis dviem kryptim. Viena kryptis – Cirklišio dvaras. Tad levandų laukas įsilies į šio dvaro nuostabų parką. Taip pat pasieks Labanoro mūšio kapinaites, kur pastatytas memorialas žuvusiems partizanams, piliakalni, nuo kurio ir prasidėjo Švenčionys.

Kita kryptis – Švenčionys, atkuriant praėjusiame amžiuje numelioruotos upės senvagę. Šiuo metu jau rengiamas senvagės atkūrimo ir prie jos įveisiamų vaistažolių laukų projektas. Bus atkurta apie 6–7 km senvagės, o jos vingiuose planuojama įveisti levandų, ramunėlių, medetkų ir kitų vaistažolių laukus.

Tai, be abejo, prisidės prie vandens turizmo, kuris, turint per 300 ežerų ir begalę upių, vis labiau klesti, plėtros. Atkurti upės vingiai ir jos pakrantėse augančios vaistažolės taps puikiu atradimu romantiškų išvykų mėgėjams. Kadangi projektas, kaip teigia meras, gan sudėtingas ir reikalaujantis nemažai lėšų, jis skaldomas į etapus.

Pajuokavus, ar neteks keisti Švenčionių herbo ir vietoj žuvų jame įdėti levandas, meras patvirtina, kad Švenčionių krašto upėse ir ežeruose žuvų išteklių atkurti. Į Žeimenos upę sugrįžo lašišos, ežeruose įkurdinami unguriai, seliavos ir kitos žuvis. „Atrodo, rugpjūčio pradžioje į mūsų vandens telkinius buvo išleista nemažai ungių jauniklių. Labai džiaugiuosi, kad valstybė skiria didelį dėmesį žuvų ištekliui“, – sako Rimantas Klipčius.

DARBAI, KURIŲ NESIMATO

Tačiau vienas svarbiausių darbų, kuriuos šiuo metu įgyvendina Švenčionių rajono savivaldybė – nuotekų tinklų paklojimas. Iki 2023 metų pabaigos tinklai turi būti pakloti visuose trijuose miestuose – Švenčionyse, Švenčionėliuose ir Pabradaje.

„Sunku pasakyti, kodėl Švenčionių rajone nebuvo įrengti nuotekų tinklai ir kas dėl to kaltas: ar valstybė, ar savivaldybė, ar gyventojai. Tačiau kaltinti gyventojus kaip ir nėra pagrindo – įstatymuose nėra nurodyta, kad gyventojai privalo naudotis nuotekų tinklais, – teigia meras. – Galbūt svarbiausia priežastis buvo ta, kad Švenčionių rajonui, turinčiam tris lygiaverčius miestus, prie nuotekų įrengimo teko prisidėti žymiai didesne suma negu gautama ES subsidija. Dabar turime pakloti apie 80 kilometrų nuotekų tinklų.“

Šiuo metu savivaldybė yra parengusi paraišką paramai ES miesto nuotekų valymo

direktyvos įgyvendinimui gauti. „Kadangi šiems darbams reikalingos didžiulės lėšos, kai kuriuos savo projektus esame sustabdę, prieš tai gyventojams išaiškinome, kodėl privalome atsakyti vieno ar kito projekto“, – sako pašnekovas.

Miesto nuotekų valymo direktyva yra viena iš pagrindinių vandens politikos priemonių Europoje. Ja siekiama apsaugoti aplinką nuo neigiamo miesto nuotekų poveikio ir nuo biologiškai skaidomų gamybinių nuotekų iš maisto pramonės sektoriaus. Direktyva reikalaujama tinkamai surinkti nuotekas, taip pat reglamentuojamas nuotekų išleidimas, nurodant būtinajį taikytiną valymo būdą ir nustatant didžiausias pagrindinių išleidžiamų teršalų ribines vertes. Visiškas direktyvos įgyvendinimas yra būtina sąlyga siekiant aplinkos apsaugos tikslų, nustatytų ES vandens pagrindų direktyvoje ir Jūrų strategijos pagrindų direktyvoje.

Tačiau, kaip teigia meras, be reikalavimo įgyvendinti direktyvą, nuotekų tinklų paklojimas labai svarbus ir dėl kitų darbų – kol tinklai nepakloti, stringa ir kiti darbai, susiję su gatvių ir viešųjų erdvių tvarkymu.

O paklaustas, koks svarbiausias jo, kaip mero, įsipareigojimas rinkėjams, Rimantas Klipčius patvirtina – nuotekų tinklų visuose trijuose miestuose sutvarkymas. Ir pasidžiaugia, kad per beveik dvi kadencijas rajone paklota apie 100 km nuotekų tinklų. Išties, tie darbai nematomi, bet labai svarbūs.

KURIAMA VISAPUSIŠKA GEROVĖ

Žinoma, nemažai įgyvendinta ir labai ryškiai matomų projektų. Vienas tokių – daugiabučių gyvenamųjų namų renovacija. „Beveik visus kvartalus esame susitvarkę, tik Pabradėje likęs vienas kvartalas, bet renovacija yra įstrigusi visoje Lietuvoje, – viliasi meras, kad pavyks atnaujinti ir likusį kvartalą, nes modernizuoti gyvenamieji namai – ne tik patogesnis gyvenimas, bet ir sumažėjusios šildymo išlaidos, kas šiais metais ypač svarbu. – Per pastarąsias kadencijas daug investavome ir investuojame į švietimo sektorių. Atnaujiname mokyklas, vaikų darželius, stengiamės sudaryti sąlygas, kad mūsų vaikai gautų ne prastesnes paslaugas negu sostinėje. Žinoma, norėtume, kad šie darbai vyktų sparčiau, bet tempus riboja finansai.“

Švenčionių rajono savivaldybė jau prieš kelerius metus sutvarkė švietimo įstaigų tinklą ir pavėžėjimą. Rajone veikia keturios gimnazijos: Švenčionyse, Švenčionėliuose ir Pabradėje veikia ilgosios gimnazijos, kuriose ugdomoji

kalba lietuvių ir Pabradėje viena gimnazija, kurioje ugdomosios kalbos rusų ir lenkų. Tik dėl reikalavimų didinti mokinių skaičių klasėje meras labai abejoja. „Švietimo sistema reformuojama nuo pat nepriklausomybės atkūrimo. Ir tos reformos labiausiai susijusios su mokinių skaičiumi: mokinių daugėja – statome mokyklas, mokinių mažėja – jas uždarome. Jei ir toliau bus didinamas mokinių skaičius, ar nesulauksime tos dienos, kai mūsų rajono mokiniai bus prijungti, pavyzdžiui, prie Vilniaus Antakalnio mokyklos ir mokysis nuotoliniu būdu, – mokinių skaičiaus klasėje didinimui nelinkęs pritarti Rimantas Klipčius ir pasidžiaugia pokyčiais kultūros srityje. – Rajone visada buvo gyvas kultūrinis gyvenimas, bet per pastaruosius kelerius metus ši veikla itin suaktyvėjo. Kultūros darbuotojai labai aktyviai rengia ir Lietuvos kultūros tarybai teikia projektus, rajone labai suaktyvinančius kultūrinį gyvenimą. Žinoma, kuo daugiau projektų gauna Lietuvos kultūros tarybos finansavimą, tuo daugiau tenka prisidėti ir savivaldybei, bet mane toks kultūros darbuotojų aktyvumas tik džiugina.“

Į kultūrinį renginį aktyviai įsitraukia ir rajone gyvenančios tautinės bendrijos, taip pat Pabradėje įkurdinti kitataučiai. Jie skatinami rajono renginiuose parodyti savo kultūrą, tradicijas. Akivaizdus pavyzdys – liepos 9 dieną prie Bėlio ežero įvykęs tarptautinis liaudiškos muzikos ir tautinių šokių festivalis „Ežerų sietuva“. Tiesa, šiais metais, mero teigimu, festivalį rengė tik vieną Švenčionių rajono savivaldybė, nors anksčiau 1995 metais sumanytame renginyje aktyviai dalyvaudavo ir kitos Aukštaitijos savivaldybės.

Šių metų festivalyje, be Švenčionių miesto kultūros centro dainų ir šokių ansamblio „Aukštaitija“, pagyvenusią žmonių šokių kolektyvo „Trepšis“, Švenčionių Juliaus Siniiaus meno mokyklos vaikų liaudiškų šokių kolektyvo „Aukštaitukas“ ir šiuolaikinio šokio kolektyvo „Erdvė“, dalyvavo Klaipėdos ukrainiečių dainos kolektyvas „Čary“ ir ukrainiečių kultūros ir švietimo centro „Rodyna“ solistė, Klaipėdos valstybinio muzikinio teatro artistė Dina Mataitienė, lenkų dainų ir šokių kolektyvas „Kurpie Zielone“, grupė „Mini Stars. Prieš festivalį Pabradės miesto kultūros centras ir Pabradės užsieniečių registracijos centras vyko įvairios edukacijos, o festivalyje pasirodė Pabradės fanfarinis orkestras ir šokių kolektyvas „Gelmė“.

PABRADĖ LEIDŽIA JAUSTIS SAUGIEMS

„Rugpjūčio pradžioje su komanda buvome išvykę į Ukrainą. Vežėme Švenčionių savivaldy-

„Per pastarąsias kadencijas daug investavome ir investuojame į savo švietimo sektorių“, – sakė meras, rodydamas atnaujintą Pabradės gimnaziją telefono nuotraukų archyve.

bės skirtą labdaros siuntą Khmelnicky miestui. Vežėme maisto produktų, higienos priemonių. Ir nors tas miestas yra ne karo zonoje, iki Charkivo yra apie 800 kilometrų, bet karo buvimas juntamas kiekviename žingsnyje. Nuolatinės oro pavojaus sirenos, blokpostai kelyje bei istorijos apie žuvusius artimuosius ir draugus sukrečia iki gelmių. Fronte žuvęs vienos to miesto tarybos narės vyras. Keliaudami per Ukrainą kalbėjome su sutiktais žmonėmis ir visur girdėjome apie artimuosius, išėjusius į karą, – šviežiais įspūdžiais dalijasi Švenčionių rajono meras ir priduria, kad rajone esantys kariniai daliniai švenčioniečiams leidžia jaustis saugesniais. – Dažniausiai į tam tikras grupes, kaip kariuomenė, atsigrežiame tik kilus problemoms. Kol nėra jokių grėsmių kartais net suabejojame jų svarbumu.“

Prasidėjus migrantų antplūdžiui į Lietuvą per Baltarusijos sieną, Pabradė viena pirmųjų tai pajuto. Čia buvo įsteigtas Užsieniečių registracijos centras. Ilgą laiką gan bauginančiai atrodė registracijos centro teritorijoje sustatytos palapinės, kurių dabar nebeliko. „Pabradėje įkurdinti migrantai dabar apgyvendinti modulinuose nameliuose. Užsieniečių apgyvendinimui planuojama statyti du gyvenamuosius namus. Prieš kelis mėnesius vyko diskusija dėl Užsieniečių registracijos centro ir jame įkurdintų migrantų. Diskusijoje dalyvavo Seimo nariai, pasienio tarnybos, policijos atstovai. Kadangi migrantai laisvai vaikšto po Pabradę, paklausiau, ar tai turi įtakos nusikalstamumui. Man pareigūnai užtikrino, kad dėl to nusikalstamumas nepadidėjo. Tad kalbos kalbomis, o aš tikiu tuo, ką sako policijos pareigūnai“, – skleidžiamus mitus apie Pabradėje įkurdintus migrantus paneigia Švenčionių rajono meras Rimantas Klipčius.

Savivaldybių žinios

„Savivaldybių žinios“
leidžiamas nuo 1996 m.

Markučių g. 15, LT-11347 Vilnius,
el. p. info@savzinios.lt, interneto svetainė www.savzinios.lt
Direktorė Lina Belevičienė, tel. 8685 39454,
redaktorius Romas Gurklys, tel. 8685 39452,
Facebook savzinios leva Cataldo, cataldoieva@gmail.com

Spausdina UAB Lietuvos ryto spaustuvė
Gedimino pr. 12A, LT-01103 Vilnius
Tiražas 2000 egz.
ISSN 1392–2467

Mūsų partneriai
STRUCTUM
Mano Kraštas

Buvusio karinio miestelio teritorijoje formuojami visų šalies savivaldybių kontūrai ir kiekvienos jų teritorijoje bus pastatytas kultūros paveldo ar statinio, geriausiai reprezentuojančio savivaldybę, maketas.

NAUJOVĖMS ATVIRAS UKMERGĖS RAJONAS

Justė BRIGĖ

Su ukmergiškiais kalbamės apie savivaldybės ir verslo santykius, pagalbą smulkiajam verslui, vietos turizmą skatinančius projektus, švietimą ir į rajoną žengiančią Australijos-Lietuvos mokyklą – Guliverio akademiją.

„SPIEČIAUS“ PAGALBA PRADEDANTIEMIEMS

„Iš Lietuvoje veikiančių trylikos bendradarbiystės centrų (BC) – „Spiečių“, šešis išlaiko savivaldybės. Vienas tokių yra ir Ukmergės rajono savivaldybei priklausantis „Spiečius“, kurio svarbiausia veikla – smulkaus verslo plėtros skatinimas ir pagalba jam. Tad pradedantiems verslininkams teikiame labai įvairias paslaugas, konsultacijas, organizuojame susitikimus, mokymus. Vienas tokių renginių – iš Akseleravimo programos, kuri buvo įgyvendinama visoje Lietuvoje, birželio 16 dieną vykęs baigiamasis renginys, – pasakoja Ukmergės rajono savivaldybės administracijos Strateginio planavimo, investicijų ir verslo plėtros skyriaus vedėjo pavaduoja, BC „Spiečius“ koordinatore Rima Boškevičienė.

Pasak jos, Akseleravimo programa pradėta įgyvendinti gegužės 5 dieną. Intensyviuose programos mokymuose dalyvavo 12 žmonių,

o įžanginį seminarą vedė tarptautinio pripažinimo sulaukęs veiklos ir asmeninio augimo strategas, konsultantas, mentorius, lektorius, investuotojas Neo Ross. Būdamas 23 metų jis su komanda 2015 metais sėkmingai pasirodė Stanford University programoje ir buvo išrinktas startuolių mentoriumi. 2016 metais Norvegijos kompanijoje ėmėsi tarptautinių pardavimų. 2017 metais jis įkūrė savo pirmąją veiklą. Šiuo metu Neo veikla jau siekia 24 pasaulio valstybes. „Jo dalyvavimas mokymuose buvo puiki motyvacija mūsų programos dalyviams“, – pažymi BC „Spiečiaus“ koordinatore.

Baigiamajame Akseleravimo programos renginyje-mokymuose dalyvavę verslininkai dalijosi patirtimis, kaip jiems sekasi kurti verslą. „Malonu, kad mokymų dalyviai teigiamai atsiliepė apie programą. Viena juvelyrinius darbus kurianti verslininkė pasidžiaugė, kad mokymai jai padėjo net 50 proc. padidinti savo pelną, – sukuriančių pridėtinę vertę mokymų

„Iš Lietuvoje veikiančių trylikos bendradarbiystės centrų – „Spiečių“, šešis išlaiko savivaldybės“, – sako Rima Boškevičienė.

naudą apibūdina „Spiečiaus“ koordinatore. – Taigi mokymų pridėtinė vertė didžiulė.“

„Džiaugiuosi, kad mūsų rajono savivaldybės taryba, suprasdama, jog verslas yra viena pagrindinių savivaldos atramų, priėmė teigiamą sprendimą dėl „Spiečiaus“ perėmimo. Dabar, kai tokią organizaciją turime, labai svarbu, kad ja patikėtų tiek tie, kurie galvoja apie verslo kūrimą, tiek tie, kurie ją sukaupę nemenką verslo plėtros patirtį

ir kad jie taptų tais, kurie skatintų kitus imtis verslo. Labai svarbu, kad tarp verslo būtų ne laukinė konkurencija, o bendradarbiavimas. Patirtis rodo, kad geriausiai klesti tos įmonės, kurios sugeba bendrauti ir bendradarbiauti. „Spiečius“ yra akivaizdus valstybės, savivaldybės ir verslo sinergijos pavyzdys. Tikiu, kad toks bendradarbiavimas padės pasiekti puikių rezultatų, – su „Spiečiumi“ susijusiais lūkesčiais pasidalija Ukmergės rajono meras Rolandas Janickas. – Mes suprantame, kad gan sudėtingoje geopolitinėje aplinkoje verslui nėra lengva išsilaikyti, todėl kiek įmanoma stengiamės jam padėti.“

ENERGIJA, KELIAI IR TRANSPORTAS

Jau kuris laikas juntamas elektros energijos brangimas, skatinęs savivaldą ieškoti būdų su ja susijusioms išlaidoms mažinti. Ukmergės rajono savivaldybė, siekdama atpiginti elektros energiją viešajam sektoriui ir sumažinti iškastinio kuro naudojimą, suplanavo saulės elektrinių parką.

„Birželio 1 dieną Ukmergės rajono savivaldybėje buvo pasirašyta sutartis tarp savivaldybės valdomos UAB „Ukmergės šiluma“ ir energetikos bendrovės „Ignitis“, kuri rajone įrengs 3,6 MW galios saulės elektrinių parką. Pagal pasirašytą sutartį „Ignitis“ bus atsakinga už elektrinės įrengimą ir jos priežiūrą pirmuosius dvylika mėnesių. Vėliau elektrinės priežiūros funkcijas perims UAB „Ukmergės šiluma“. Šio projekto vertė – apie 4 mln. eurų. Ukmergės rajono savivaldybės indėlis sudaro 28 proc. šios sumos, o likusios lėšos – Europos Sąjungos finansinė parama. Planuojama, kad savivaldybės investicijos atsipirks per 2–2,5 metų. Numatyta, kad saulės elektrinių parkas pagamins daugiau kaip 3,7 mln. kWh elektros energijos per metus. Ši energija bus tiekiamą 35 Ukmergės rajono savivaldybės įstaigoms ir 12 savivaldybės seniūnijų. Naujasis saulės parkas turėtų patenkinti apie 90 proc. Ukmergės rajono savivaldybės elektros energijos poreikių“, – projektą pristato Rolandas Janickas.

Kitas rajono, ypač miesto gyventojams, rūpimas klausimas – kelių ir gatvių tvarkymas ir per Ukmergės centrą judantis didžiulis automobilių, tarp jų ir didelių krovininių, srautas. „Miestui būtinas pietinis aplinkkelis, tačiau puikiai suprantame, kad Lietuvos automobilių kelių direkcijai (LAKD) nėra paprasta rasti tam reikalingų lėšų. O Ukmergės mieste yra nemažai gatvių, priklausančių LAKD. Savivaldybei tai sudaro tvarkymo keblumą, todėl direkcijai nutarėme pasiūlyti apie septynerius metus brandintą mintį-sprendimą: jie paspartina aplinkkelio statybą, o savivaldybė perima visų mieste direkcijai priklausančių gatvių tvarkymą, – patirtimi dalijasi meras. – Džiaugiamės, kad šis projektas jau pajudėjo iš „mirties taško“. Aplinkkelis bus statomas. Ir statomas su tiltu per Šventąją. Naujasis tiltas mums labai reikalingas, nes jo neturėdami, negalime pradėti

„Manau, kiekvieno, einančio į savivaldą, vertėtų paklausti, ką jis yra padaręs savo bendruomenei, kaip jis dalyvauja bendruomeninė veikloje, nes tik dalyvaudamas supranti bendruomenių svarbą – mano Rolandas Janickas.

tvarkyti senojo miesto tilto, patenkančio į 73 taisytinų šalies tiltų sąrašą. Tiesa, iš pradžių, kol bus suremontuotas senasis, buvo galvojama apie laikino tilto statybą. Tačiau paskaičius tokio tilto įrengimo kaštus, supratome, kad nenaudinga išmesti nemažą lėšų sumą laikinam, kai šiek tiek dar pridėjus, galima pastatyti naują. Aplinkkelis ir tiltas sumažins transporto srautą per Ukmergės miestą, ypač jo centrinės gatves.“

Šiuo metu rengiamas aplinkkelio ir tilto techninis projektas. Projektavimo darbai paprastai užtrunka apie 12 mėnesių, tad tikimasi, kad jau kitų metų vasarą statybos darbai pajudės ir per 2–3 metus bus įgyvendintas šis Ukmergei labai svarbus projektas.

VANDENILIS AUTOBUSAMS

Ir dar vieną mintį puoselėja rajono meras – Ukmergėje gaminti žaliąjį vandenilį vandeniliniams autobusams. Pirmieji žingsniai šiam sumanymui įgyvendinti jau žengti. Ukmergės rajono savivaldybės delegacija, vadovaujama mero Rolando Janicko, kartu su administracijos direktoriumi Dariumi Varnu, Ukmergės autobusų parko pavaduotoju Rimvydu Olšausku ir UAB „Telepartner“ konsultantais, apėmė vandenilinių ir elektrinių autobusų gamybos centrą Bratislavoje, kur beveik tris valandas testavo vandenilinius autobusus.

„Žaliojo vandenilio gamyba ir pritaikymas energetikoje, transporte ir pramonėje yra vienas perspektyviausių klimato kaitos problemos sprendimo būdų. Vandenilis taip pat yra svarbi bendros Europos Sąjungos energetikos sistemos integravimo strategijos dalis. Ji buvo priimta 2020 metais ir joje pateikta vizija, kaip sukurti Europos vandenilio ekosistemą, pradedant moksliniais tyrimais ir inovacijomis, siekiant padidinti gamybos ir infrastruktūros

plėtrą iki tarptautinės grandinės lygio. Šių technologijų plėtra Lietuvoje atveria galimybes vystant vietinę elektros ir energijos generaciją iš atsinaujinančių šaltinių bei prisideda prie nacionalinės energetinės nepriklausomybės įgyvendinimo. Lietuva turės pakeisti savo transporto parką, pertvarkyti taršias pramonės įmones, taigi vandenilio naudojimas ateities ekonomikoje vaidins labai svarbų vaidmenį“, – svarsto meras.

Lietuvoje iki 2030 metų planuojamas ne mažesnės kaip 994 mln. eurų investicijos į vandenilio transportą, infrastruktūrą ir įrangą, įskaitant žalios energijos gamybą.

VIDURY LIETUVOS – „MINI LIETUVA“

Ukmergė – ir turizmo plėtros idėjų generatorius. Prieš kelerius metus, minint Lietuvos valstybės šimtmetį, tuometis Ukmergės turizmo ir verslo informacijos centras sumanė pakviesti šalies gyventojus iš magnetukų surinkti Lietuvos žemėlapi. Šią idėją palaikė kiti šalies turizmo centrai ir magnetukų karštinė prasidėjo. Keliaudami iš vieno miesto į kitą žmonės rinko ir namuose ant šaldytuvų lipdė Lietuvą.

Ne vienerius metus ukmergiškiai puoselėja ir „Mini Lietuvos“ idėją. Tam nutarė skirti dalį buvusio karinio miestelio teritorijos. Jau formuojami visų šalies savivaldybių kontūrai ir kiekvienos jų teritorijoje bus pastatytas kultūros paveldo ar statinio, geriausiai reprezentuojančio savivaldybę, maketas. „Tą sumanymą porą metų deriname su kitomis savivaldybėmis. Aptarėme, ką kolegoms toje teritorijoje norėtų matyti. Labai džiugu, kad dalis savivaldybių miniatiūrų sukūrimui ir pagaminimui jau nusimatė ar planuoja lėšas. Rudenį, kai baigsime tvarkyti teritoriją, vėl pakartotinai kreipsimės į savivaldybes, kviesdami bendradarbiauti, kad

Baigiamajame Akceleravimo programos renginyje-mokymuose dalyvavę organizatoriai ir verslininkai dalijosi patirtimis.

UKMERGIŠKIŲ LAUKIA GULIVERIO AKADEMIJA

Vilniuje įsikūrusi Australijos–Lietuvos mokykla – Guliverio akademija – šiemet baigė penktuosius mokslo metus, o įgyta patirtis ir augantis poreikis paskatino įstaigos plėtrą, žengiant į regionus. Pirmasis jų pasirinkimas – Ukmergė.

Dirbti ne tik Vilniuje, bet ir už sostinės ribų, kaip teigia Guliverio akademijos direktorė Rūta Gustainienė, paskatino kelios priežastys. Viena jų – galimybė mokytis Guliverio akademijoje domisi vis daugiau ukmergiškių. Kita priežastis – rajono savivaldybės vadovų palaikymas. „Kai susitikome su Ukmergės rajono meru Rolandu Janicku, savivaldybės Švietimo, kultūros ir sporto skyriaus vedėju Vaidotu Kalinu, abejonių dėl mokyklos steigimo Ukmergėje visiškai nebeliko. Iš jų pajutome, kad tai, ką darome, žmonėms reikalinga. Savivaldybė padėjo mums susirasti reikalingas patalpas ir daugiau kaip prieš mėnesį pasirašėme nuomos sutartį su Ukmergės progimnazija. Patalpos, kurias išsinuomojome, yra atnaujintos ir puikiai pritaikytos mokymui. Kol kas formuojame 1–6 klases, bet, jei bus poreikis, formuosime ir 7–8 klases“, – naują Guliverio akademijos veiklos barą pristato direktorė.

Guliverio akademija – dvikalbė mokykla, kurioje taikomi australietiški mokymo metodai. Kiekvieną dieną ir kiekvienu momentu joje kalbama anglų ir lietuvių kalbomis. Mokykloje ypatingas dėmesys skiriamas mokinių savarankiškumo ugdymui. Nors namų darbai neužduodami, bet vaikai skatinami pasirengti kitos dienos pamokoms, nes mokykloje visi kartu dalijasi ta informacija, kurią pavyko namuose susirasti. Mokytojas yra mentorius, padedantis vaikams mokytis. Pastebėjęs kurio mokinio spragas du kartus per savaitę po pamokų vaiką konsultuoja.

Klasės nėra didelės. 10–12 mokinių. Didžiausias vaikų skaičius – 15.

Vilniuje šiuos mokslo metus Guliverio akademija pradeda turėdama devintą klasę, tad po kelerių metų bus suformuotos visos – nuo pirmos iki dvyliktos – klasės. „Kadangi iš Australijos gavome leidimą būti australietiška mokykla, mūsų mokiniai galės laikyti ne tik Lietuvos, bet ir Australijos baigiamuosius egzaminus ir gaus du atestatus – lietuvišką ir australietišką, – Guliverio akademijos ypatumą pristato Rūta Gustainienė. – Vadovaudamiesi australietiška patirtimi, Ukmergėje lygiagrečiai kuriame ir savaitinę mokyklą, kurios Australijoje itin populiarios – per savaitę vaikas gyvena atskirai nuo tėvų, o savaitgaliais grįžta namo arba tėvai juos aplanko. Tad jau dabar kartu su savivaldybe ieškome, kur būtų galima mokinius apgyvendinti. Tai atvers galimybę šioje mokykloje mokytis ne tik Ukmergės mieste, bet ir rajono bei aplinkinių vietovių vaikams.“

miniatiūrinėje savivaldybės teritorijoje atsirastų ir savivaldybės simbolis“, – planais dalijasi meras ir priduria, kad plėtojant turizmą daug kas pamatęs „Mini Lietuvos“ parką sumanys toje savivaldybėje ir apsilankyti.

Rolando Janicko teigimu, vystant turizmą labai svarbus ir šias paslaugas teikiančių verslininkų bendradarbiavimas, vienas kitą papildant paslaugomis ir pramogomis. „Labai gerai, kad Ukmergės rajone ta linkme jau einama“, – pasidžiaugia pašnekovas, kviesdamas tuo įsitikinti keliaujant po Ukmergės rajoną, turintį kuo nustebinti. Rajone yra net 27 dvarai, taip pat viena iš trijų seniausių šalyje – Siesikų pilis, kuri nedaug jaunesnė už Trakų ir Medininkų pilis. Ukmergės rajone yra ir pirmojo Lietuvos Respublikos prezidento Antano Smetonos dvaras, verta aplankyti meteorito krateryje įsikūrusį Veprių miestelį ir apžiūrėti jį skalaujantį ežerą su... plaukiojančiomis salomis. Ukmergės rajone yra ir vienas iš trijų Lietuvoje sukurtų Kalvarijų Kryžiaus kelių. „Lietuva turi daug baltų dėmių, bet kai pavyksta jas išsiaiškinti ir pritaikyti turizmui, sukuriamas puikus traukos objektas“, – rajono turizmo bei kraštotyros muziejaus specialistų entuziazmu gėrasi meras.

Puoselėjant kraštą ir jį populiarinant svarbų vaidmenį taip pat atlieka ir bendruomenės, kurios, mero teigimu, yra antra po verslo savivaldos atrama. „Manau, kiekvieno, einančio į savivaldą, vertėtų paklausti, ką jis yra padaręs savo bendruomenei, kaip jis dalyvauja bendruomeninė veikloje, nes tik dalyvaudamas supranti bendruomenių svarbą – mano Rolandas Janickas. – Nuo 2000 metų, kai pradėjo kurtis bendruomenės, akivaizdžiai įsitikinome, kad ten, kur bendruomenės aktyvios, galima ir daugiau, ir pigiau padaryti. Todėl labai svarbu, kad savivalda palaikytų bendruomenes ir jų iniciatyvas.“

TUŠTĖJANČIAS VALSTYBINES MOKYKLAS PILDO PRIVAČIOS

Šis rugsėjis yra paskutinis prieš labai didelės permainas, bent jau žadamas, švietime. Viena didžiausių permainų – įtraukusis ugdymas ir mokyklų tinklo reforma. „Dėl mokyklų tinklo nemažai iečių esame sulaužę ir labai gaila, kad mūsų šalyje vyrauja nuomonė, jog tik didelės klasės ir didelės mokyklos pasiekė gerų rezultatų. Manau, toks apribojimas yra neteisingas. Nesuvokiama reikalavimas, kad kaimo gimnazijose būtų dvi gimnazinės klasės. Taip padidinamas vežiojamų į mokyklas vaikų skaičius, vaikams apribojama galimybė dalyvauti neformaliojo ugdymo užsiėmimuose. Susidaro įspūdis, kad reforma vyksta žiūrint į ją per didžiųjų miestų prizmę ir visai nematant kitų regionų bei galvojant vien tik apie mokinio krepšelį. Galbūt taip atsitinka todėl, kad vaikų pavėžėjimų, pastatų išlaikymu rūpinasi savivalda? Tokia tinklo reforma yra kardinaliai atvirkščia įtraukiamam ugdymui. Tokiose didžiulėse klasėse, kokios formuojamos, įtraukusis ugdymas neįmanomas. Optimaliausias klasės dydis – 15 mokinių. Manau, įtraukusis ugdymas bus didelė bomba, nes reikalingų specialistų nėra, vyresniosios kartos mokytojai, motyvuodami, kad negali dirbti su didele klase, traukiasi. Žengdami žingsnį, kuriam nesame pasiruošę, sužlugdome net pačius geriausius dalykus. Ar neatsitiks taip, kad po kelerių metų vėl mažinsime klases? – apie artėjančias permainas švietime mintimis dalijasi meras ir pasidžiaugia, kad švietime atsiranda naujos tendencijos – uždaromose valstybinėse mokyklose kuriasi privačios. – Ši rugsėjis pas mus atėjo dvi privačios mokyklos, kurioms išnuomojame buvusių valstybinių mokyklų pastatus.“

ŽINIŲ pynė ir pynelė

RADVILIŠKIS

EUROPOS ŽMONIŲ FESTIVALIJE – PIRMOJI VIETA

Liepos 24–29 dienomis Liuksemburge vyko „Europos žmonių festivalis“, kuriame Lietuvai atstovavo delegacija iš Radviliškio. Radviliškietėiai festivalyje užėmė pirmąją komandinę vietą ir Lietuvai parvežė nugalėtojų taurę. Visą savaitę vykusiam „Europos žmonių festivalyje“ Europos šalių atstovai varžėsi sporto ir kultūrinėse varžybose. Krepšinio varžybose mūsų žaliai

nusileido tik Liuksemburgo komandai, surinko 11 taškų iš 12 galimų, futbolo varžybose taip pat gavo 11 taškų iš 12 ir užėmė 2 vietą. Visai neblogai sekėsi indiakos žaidimas, kurį lietuvaičiai žaidė pirmą kartą, – surinko 9 taškus iš 12 galimų. Kiek prasčiau sekėsi petankės ir stalo teniso varžybose.

Kultūrinėse užduotyse lietuvaičiai taip pat pasirodė šauniai. Daugiausiai taškų surinko maisto gaminimo užduotyje, europiečiai buvo sužavėti lietuviškai gaminta vištiena ir tradiciniu tinginiu. Už šiuos patiekalus komisija skyrė aukščiausią įvertinimą – 12 taškų. Už menines fotografijas lietuvaičiai gavo 10 taškų, už videoklipo sukūrimą – 9 taškus, gatvės teatro užduoties atlikimas įvertintas 8, o iš antrinių žaliavų sukurtas kostiumas – 2 taškais.

Iš viso mūsų komanda surinko 84 taškus ir tapo „Europos žmonių festivalio“ nugalėtojais. Antroji vieta atiteko Vokietijos komandai, o trečioji – ispanams.

Savivaldybės inf.

LAZDIJAI

PRITRAUKTA PER 589 TŪKST. EURŲ

Lazdijų rajono merė Ausma Miškinienė pasirašė tarptautinio bendradarbiavimo sutartį, kuriai pritarė savivaldybės taryba. Sutartis pasirašyta Lenkijoje su Tikocino miesto savivaldybės meru Mariumi Dudzinskiu.

Savivaldybės kartu jau įgyvendino tris Interreg V-A Lietuvos ir Lenkijos bendradarbiavimo programos projektus: „Partnerystė. Verslumas. Veiksmas“, „Ieškomi pasienio paveldo maršrutai“ ir „Pagalba ir apsauga pasienio bendruomenėms“. Drauge su partneriu pritrauktų investicijų į Lazdijų rajoną per bendras projektines iniciatyvas – daugiau kaip 589 tūkstančiai eurų.

Susitikimo metu aptarti bendri nauji projektai, kuriuos planuojama teikti Interreg Lietuvos ir Lenkijos bendradarbiavimo programai. Merai diskutavo apie aplinkosaugos iniciatyvas, skirtas tiek infrastruktūros sprendiniams, tiek prevencijai, jaunimo mainus, senjorams skirtas sociokultūrinės paslaugas bei tolimesnį socialinio recepto įgyvendinimą, abiejų savivaldybių parkų infrastruktūros atnaujinimą.

Savivaldybės inf.

AKMENĖ Savivaldybės taryba nusprendė teikti skubią humanitarinę pagalbą Ukrainos Lvivo srities Skhidnytsia miestui dėl Rusijos Federacijos karių veiksmų Ukrainoje ir neatlygintinai perduoti Ukrainos Lvivo srities Skhidnytsia miesto nuosavybėn VšĮ Akmenės greitosios medicinos pagalbos centro automobilį.

ALYTUS Savivaldybės administracija, išanalizavusi augančias elektros energijos kainas, patvirtino Alytaus gatvių ir viešųjų erdvių apšvietimo energijos taupymo planą. Pasak savivaldybės administracijos Miesto ūkio skyriaus vedėjos Palmiros Raškauskienės, priimti sprendimai iki šių metų pabaigos leis sutaupyti beveik pusę milijono kilovatvalandžių elektros energijos ir beveik 200 tūkstančių eurų.

BIRŠTONAS Artėjant Europos judumo savaitei, kuri vyksta rugsėjo 16–22 dienomis, savivaldybė skatina moksleivius judėti darniau. Kol orai dar palankūs, moksleiviai skatinami į mokslo įstaigą atvykti dviračiu ar paspirtuku.

DRUSKININKAI Savivaldybės meras Ričardas Malinauskas ir mero pavaduotojas Linas Urmanavičius susitiko su kurorto verslininkais ir aptarė rugsėjo 23–25 dienomis vyksiančias, jau tradicija tapusias Turizmo dienas, per kurias druskininkiečiai ir kurorto svečiai galės dalyvauti specialiai turizmo fiestai skirtuose renginiuose ir daugiau sužinoti apie Druskininkuose teikiamas paslaugas.

JONAVA Keturios Jonavos rajono ugdymo įstaigos šiemet laimėjo Aplinkos ministerijos projektus ir gavo finansavimą saulės jėgainėms įsirengti. Saulės kolektoriai jau įrengti ant lopšelių-darželių „Pakalnutė“ ir „Žilviltis“ stogų, o netrukus tokius įsirengs ir vaikų lopšelis-darželis „Dobilas“ bei Šveicarijos progimnazija. Saulės elektrinės leis ne tik sumažinti išlaidas elektros energijai, bet ir skatins atsinaujinančių energijos išteklių naudojimą.

KAUNAS Rugsėjo 7 d. duris oficialiai atvėrė „Žalgirio“ arenos baseinas – Nemuno saloje miestiečių laukiama erdvė buvo pastatyta per mažiau nei dvejus metus. „Išvažiuodamas į miestą darau didesnę ratą, kad pasigrožėčiau, kaip keičiasi Kaunas. Miestas išaugo neatpažįstamai, o tą pripažįsta ne tik kauniečiai, bet ir vilniečiai bei kiti miesto svečiai. Tikimės, kad netrukus visus pakviesime į didžiausio ir vienintelio tokio stadiono Lietuvoje atidarymą. Džiaugiuosi kartu su jumis“, – sakė Kauno miesto meras Visvaldas Matijošaitis.

KAUNO r. Rugsėjo 1-ąją naujuosius mokslo metus su gėlėmis ir šypsenomis pasitiko 10 tūkst. 448 Kauno rajono moksleiviai, beveik 500 daugiau, nei pernai. Tarp jų 1090 mokyklos slenkstį peržengė pirmąkart. Šiemet visų Kauno rajono pirmokėlių laukė staigmenos – jiems buvo įteikti pirmokų kraiteliai su būtiniausiomis mokyklos priemonėmis ir Aurelijos Makūnienės fondo knygelė „Ar turi savo žvaigždę?“. Išskirtinę dovaną Rugsėjo 1-osios proga gavo Kačerginės bendruomenė: mies-

telyje atvertas rekonstruotas daugiafunkcis centras su pradine mokykla, biblioteka, vaikų darželiu, laisvalaikio erdvėmis ir didžiule sporto sale.

KELMĖ Kelmėje ir Kelmės rajone iki šių metų rugsėjo 1 d. užbaigta keletas svarbių objektų. Įvykdžius projektus pagerinta infrastruktūra ir sąlygos gyventojams: išasfaltuotos gatvės, įrengti kelio ženklai, pagal reikalavimus žmonėms su negalia suprojektuoti nauji šaligatviai. Aplinka tapo gražesnė, tvarkingesnė ir saugesnė.

KLAIPĖDA Lietuvos parodų ir kongresų centre LITEXPO vykusios tarptautinės aplinkos dizaino konferencijos „Garden Style“ metu įvyko ir portalo *Irytas*. It kartu su Lietuvos kraštovaizdžio architektų sąjunga organizuoto konkurso „Žalioji erdvė 2022“ nugalėtojų apdovanojimų ceremonija. Konkurse, kurio nugalėtojus rinko minėto portalo skaitytojai ir tarptautinė komisija geriausių Lietuvos kraštovaizdžio projektu paskelbė Klaipėdos „Vaidilos“ aikštės projektą.

MOLĖTAI Molėtų savivaldybei pateikus siūlymą ekonomikos ir inovacijų ministerijai suteikti kurortinės teritorijos statusą Molėtų miestui su apylinkėmis, buvo sudaryta tarpžinybinė darbo grupė, kuri vertina Molėtų pasirengimą ir atitikimą tokio statuso reikalavimams.

NERINGA Neringos savivaldybė svarsto dalį nakties išjungti gatvių apšvietimą, siekiant tokiu būdu sunaudoti kuo mažiau elektros energijos. Keliolika kartų padidėjusios sąskaitos tampa sunkiai pakeliamos Neringos savivaldybės biudžetui.

PALANGA Rugsėjo 1-ąją į Palangos bendrojo ugdymo mokyklas sugužėjo 2186 įvairaus mokyklinio amžiaus mokiniai, ir tai yra net 221 mokiniu daugiau nei jų buvo praėjusių metų rugsėjo 1 d., iš jų 146 ukrainiečiai.

RIETAVAS Rugsėjo 2 d. savivaldybėje vyko pasitarimas dėl rugsėjo 17–25 dienomis vyksiančios Mykolinių šventės. Šiais metais Rietavo miesto Mykolinių šventė skirta elektrifikacijos 130, telefonizacijos – 140 ir Magdeburgo teisių suteikimo Rietavui – 230 metų sukaktims paminėti.

ŠAKIAI Rugsėjo 22–23 dienomis Šakių krašte rengiamas visos Lietuvos kultūros sektoriams darbuotojams skirtas seminaras apie inovatyvią jų darbo formą – sutelktinio finansavimo galimybes. Įgyvendinant šį projektą tikimasi pakelti respublikos kultūros sektoriaus darbuotojų, kūrėjų kvalifikaciją, plėsti jų akiratį ir gebėjimus pritraukti papildomų lėšų savo naujoms ar tęstinėms veikloms.

VARĖNA Miestas pasipuošė dar vienu atnaujintu pastatu – duris atvėrė Varėnos švietimo centro neformaliojo vaikų švietimo erdvės. Rajono meras Algis Kašėta pasidžiaugė, kad rajono vaikų neformalusis švietimas vyks tinkamose ir kokybiškas ugdymosi sąlygas užtikrinančiose patalpose su įvairiai veiklai reikalinga įranga ir baldais.

PANEVĖŽYS

UŽ PAGALBĄ VALDANT UKRAINOS KARO PABĖGĖLIŲ KRIZĘ

Panevėžio miesto savivaldybei už geranoriškas pastangas ir pagalbą valdant Ukrainos karo pabėgėlių krizę įteikta Vidaus reikalų ministrės Agnės Bilotaitės padėka.

„Džiaugiamės, kad Panevėžio pastangos yra matomos ir vertinamos valstybės lygmeniu. Ši padėka yra padėka skirta visai miesto bendruomenei, kuri sunkią akimirką susivienijo, kad padėtų laisvės siekiantiems ukrainiečiams. Juk būtent panevėžiečiai aktyviausiai Lietuvoje aukojo Ukrainai, visa širdimi padėjo į miestą ir karo siaubiamos šalies atvykusiems pabėgėliams. Dėkoju visiems panevėžiečiams ir sveikinu su šiuo įvertinimu“, – sakė Panevėžio miesto meras Rytis Račkauskas.

Tik prasidėjus karui Ukrainoje Panevėžys nuolat palaikė ryšį su miestu partneriu Vincyia, buvo organizuotos įvairios palaikymo akcijos.

Už tautos laisvę kovojantiems ukrainiečiams panevėžiečiai ne kartą rinko maisto, higienos priemonių labdarą. Bendradarbiaujant su draugiškais miestais Gradoli, Castiglione in Taverini (Italija), Tojohaši (Japonija) buvo renkama piniginė parama, Panevėžio miesto partneriui Vincyiai iš miesto biudžeto skirta iki 50 tūkst. eurų, už kuriuos nupirka gyvybiškai svarbių daiktų ir priemonių.

Komunikacijos skyriaus inf.

KUPIŠKIS

Asta Vilimė

UKRAINIEČIŲ PADĖKA

Liepos mėn. Kupiškio rajono savivaldybėje lankėsi Slobožansko (Ukraina) bendruomenės tarybos delegacija. Pirmą kartą į Kupiškio rajono savivaldybę atvykusius ukrainiečius sutiko Kupiškio rajono meras Dainius Bardauskas, savivaldybės administracijos direktoriaus pavaduotoja Ingrida Bernatavičienė, skyrių vedėjai, savivaldybei pavaldžių įstaigų vadovai.

Susitikimo metu ukrainiečiai dėkojo Kupiškio rajono savivaldybei ir visiems Kupiškio krašto žmonėms už suteiktą humanitarinę pagalbą ir nuoseklią paramą šiuo nelengvu Ukrainai ir jos tautai metu, bei supažindino su situacija Ukrainoje ir jų rajone „iš pirmų lūpų“.

Nors Partnerystės ir bendradarbiavimo sutartis su Slobožansko bendruomenės taryba buvo pasirašyta dar 2021 m. gegužės 4 d., tačiau pagaliau sulaukus jų gyvenvietės vadovų vizito, ši sutartis dar kartą buvo pasirašyta ir susitikus gyvai.

Oficialaus susitikimo pabaigoje apsieista simbolinėmis dovanomis, svečiams surengta ekskursija po Kupiškio krašto lankytinas vietas. Savivaldybės meras pakvietė svečius pasiplaukioti laiveliu po Kupiškio marias, kur buvo galima pasigrožėti nuostabiais gamtos vaizdais ir aplankyti Palėvenės dominikonų vienuolyną.

BIRŽAI APIE PATIRTUS IŠŠŪKIUS

Apie besibaigiančios kadencijos rezultatus, patirtus iššūkius kalbamės su Biržų rajono savivaldybės meru Vytu Jarecku.

Gerb. mere, iki kadencijos pabaigos liko pusmetis. Kandidatuodamas į šias pareigas, be abejojant, turėjote puikių sumanymų, kaip juos pavyko įgyvendinti? Kokie darbai ir projektai labiausiai džiugina?

Nedvejodamas galiu atsakyti, kad svarbiausia yra nuolatinis pokytis ir veiksmas, kurį pastebi rajono gyventojai. Ir biržiečiai, ir svečiai vertina gražėjančius Biržus. Tai savivaldybės nuopelnas, mūsų vykdomi viešųjų erdvių, infrastruktūros projektai. Labai džiaugiuosi, kad niekas nesustojo, nors iššūkių buvo daug. Biržai – gražus žalias kraštas, kuriame gyva šeimos verslų ir šeimos ūkių tradicija. Labai svarbu, kad kiekvienais metais randasi naujų turizmo traukos objektų, kokybiškų maitinimo įstaigų, sėkmingų paslaugų verslų.

Biržuose po daugelio metų statome naują pėsčiųjų tiltą per Apaščios upę – tai sena biržiečių svajonė. Ir tai džiugina, nes tiltas – bendrystės, jungčių simbolis.

Isteigėme Radvilų žymens apdovanojimus. Tokių iki šiol nebuvo. Taigi formuojama nauja tradicija – per Miesto šventę pagerbti labiausiai nusipelniusius biržiečius. Manau, prasminga, kad bendruomenės siūlo ir garbūs profesoriaus ir kaimo šviesuolius, kultūros darbuotojus.

Kas einant šias pareigas kėlė daugiausia iššūkių?

Eidamas mero pareigas nesi apsaugotas nuo iššūkių. Vienas jų – 2021 metų pradžioje valdančiosios koalicijos griūtis. Reikėjo sudaryti naują valdančiąją koaliciją, paskirti naujus savivaldybės vadovus, sutelkti tarybą bendram darbui, kad nenukentėtų vykdomi projektai, savivaldybės administracijos skyrių ir teritorinių padalinių kasdieniai darbai. Nelengva užduotis buvo greitai įvykdyta, sutarta, kad kadencijos planas bus toliau įgyvendinamas, suplanuoti darbai tęsiami.

Šiais metais daugiausia iššūkių kėlė ir vis dar kelia viešųjų erdvių rekonstrukcijos projektų finansavimas. Dėl karo Ukrainoje labai strigo statybinių medžiagų pristatymas, sušlubavusi logistika, darbų sutarčių peržiūra indeksuojant padidėjusias medžiagų kainas. Savivaldybės taryba pritarė paskolos paėmimui, bet dabar matome, kad ir skolintų lėšų neužteks. Tai kelia papildomą įtampą. Stringa ir svarbių projektų darbų viešieji pirkimai. Vis dar manau, kad dalyviai turi per daug laisvės rašyti pretenzijas, skųsti ir taip stabdyti viešąjį pirkimą be esminio pagrindo.

Taigi ši kadencija paženklinta ne pačiais geriausiais įvykiais – pandemija, karas Ukrainoje, didžiulė infliacija, pabrangusi elektros energija, brangstantis šildymas. Galbūt Biržų rajono savi-

Biržų šventės „Biržai mano sostinė“ metu Biržų pilies salėje vyko iškilmingas savivaldybės tarybos posėdis, skirtas savivaldybės pasiekimams ir veiklos rezultatams pristatyti. Posėdžiui pirmininkavo meras Vytautas Jareckas ir pavaduotoja Audrone Garšvaite.

valdybė turi planų, kaip gyventojams sušvelninti kainų augimo pasekmes?

Dėl karo Ukrainoje padidėjusių energetinių išteklių kainos neaplenkė ir biržiečių. Nors centralizuotai tiekiamai šilumai gaminti daugiau kaip 90 proc. naudojamas biokuras, bet dėl didelių investicijų į šilumos infrastruktūrą šilumos kaina yra didžiausia Panevėžio regione. Skatiname daugiabučių namų renovaciją. Šiuo metu Biržų mieste atnaujinta apie 60 proc. daugiabučių namų. Viešosios ir biudžetinės įstaigos rengia įsirengia saulės elektrines.

Prie visų jau aptartų iššūkių prisideda ir sveikatos apsaugos įstaigų reforma, kuri sulaukia neįvertinimo. Kaip ši reforma atsiliepia ar atsilieps Biržų rajono savivaldybės gyventojams?

Biržų rajonas – vienas iš labiausiai nutolusių nuo regiono centro, Respublikinės Panevėžio ligoninės, todėl rajono gyventojai tikisi, kad Biržų ligoninėje išliks reanimacijos, chirurgijos stacionaro paslaugos. Iš sveikatos reformos tikimės kokybiškesnių ambulatorinių paslaugų namuose, pavėžėjimo paslaugų iki Biržų rajono ligoninės, regioninės ligoninės. Esame parengę reikalingų gydytojų, specialistų pritraukimo programą, kuri sėkmingai veikia. Finansuojame ir rezidentų studijas, teikiame viltį rajono gyventojams, kad sveikatos reforma nesunaikins, o pagerins sveikatos paslaugų kokybę.

Eilinę reformą išgyvena ir švietimo įstaigos. Kokie pokyčiai laukia rajono ir kas kelia didžiausią rūpestį?

Švietimas yra svarbi ir viena iš prioritetinių sričių, savivaldybės taryba, vadovai jai skiria ypatingą dėmesį.

Kaip ir numatyta kadencijos darbų programoje, savivaldybės tarybai ir gyventojams kasmet pateikiamos Biržų rajono savivaldybės švietimo, kultūros, turizmo ir sporto srities būklės analizės ataskaitos, išvados, rekomendacijos veiklai gerinti.

Nepaisant planuojamų reformų, užtikrinamas ugdymo proceso organizavimas, koordinuojamas neformalus vaikų švietimas, organizuojamas vaikų vasaros poilsis.

Deja, kaimo mokyklų laukia pokyčiai, daugelyje kaimiškųjų mokyklų liks tik pradinis ugdymas.

Planuojame iš savivaldybės biudžeto finansuoti dvi klases, kuriose trūksta tik po vieną mokinį. Mokyklinių autobusų turime, manau, kad pavėžėjimas bus sklandus. Emociškai labai jau sunki ta švietimo reforma...

Kaip šios reformos siejasi su regionine politika? Gal pastebėjote per kadencijos metus regioninės politikos pokyčius, jei taip, kokius?

Regionų politikoje pokyčiai kol kas tik planuose, Biržų rajono gyventojai jų dar nepajuto. Visų savivaldybių vadovai tariamės dėl savivaldybių bendradarbiavimo, bendrų funkcinių zonų, bendrų projektų. 2020 m. pabaigoje Panevėžio regiono savivaldybės priėmė sprendimą įsteigti Panevėžio regiono plėtros tarybą kaip savarankišką juridinį vienetą. 2022 m. birželio 29 d. Vyriausybė patvirtino 2022–2030 metų Regionų plėtros programą, kurioje nustatytos pagrindinės ateinančio dešimtmečio regioninės politikos gairės bei investicijos. Programos įgyvendinimui planuojama skirti 1,6 mlrd. eurų ES struktūrinių fondų lėšų, kurios bus investuojamos į regionų

vystymąsi. Tikimės, kad Programa leis Regionų plėtros taryboms pačioms spręsti dėl regionų plėtrai skiriamų investicijų turinio ir apimties – tai padės į regioninės politikos formavimą bei įgyvendinimą įtraukti regionus ir suteikti jiems didesnę atsakomybę. Manau, kad bus geografiškai subalansuotas ekonomikos vystymasis, atsižvelgiant į atskirų regionų potencialą. Regioninių pažangos priemonių įgyvendinimo Panevėžio regione apimtys ir joms reikalingos preliminaros lėšos bus numatomos regiono plėtros plane, atsižvelgiant į konkrečias regiono problemas (švietimo, socialinės, sveikatos ir kt. kurios labai aktualios Biržų rajone) ir jų mastą, regiono prioritetinius veiksmus bei turimus finansinius išteklius.

Pagal naują įstatymą vyks ir mero rinkimai – nors rinkimų procese pokyčių kaip ir nėra, bet mero funkcijos po rinkimų bus jau ne tokios, kokios yra dabar. Kaip vertinate šį pokytį ir kaip jis atsiliepia rajono gyventojams?

Sudėtinga vertinti, nes viskas išryškėja tik per patirtį. Tose savivaldybėse, kuriose yra sisteminių partijų valdymo tradicija, ilgą laiką dirbantys merai, tikriausiai viskas bus gerai. Meras turi turėti realią teisę rinktis komandą, atsakyti už biudžeto formavimą, finansinius reikalus. Vis dėlto ten, kur meras neturės valdančiosios daugumos paramos taryboje, nelabai įsivaizduoju sklandų darbą, sprendimų priėmimą ir t. t. Biržai turi tos politinės sumaišties patirties ir tai labai kenkia savivaldybės veiklos rezultatams.

Vienas iš savivaldybės sėkmingos veiklos garantų – koalicijos ir opozicijos bendradarbiavimas. Deja, didžiojoje Lietuvos savivaldybių dalyje tie santykiai yra gan specifiniai. Tokių išbandymų, kaip minėjote, neišvengė ir Biržų savivaldybė, tad gal pasikeitusios mero funkcijos tuos santykius sušvelnins?

Jau minėjau, kad kadencijos pusiaukelėje iširo valdančioji koalicija. Nelinkėčiau nė vienam merui tokios patirties. Vidury kadencijos pasikeitus valdžiai, sudarius naujos koalicijos sutartį buvusios problemos su opozicija tapo mažareikšmės. Opozicija elgiasi gana išmincingai, suvokia ir savo atsakomybę už pusę kadencijos ir balsuoja už strategiškai svarbius sprendimus. Likęs kadencijos laikas sudėtingas, tačiau valdančioji dauguma darys viską, kad įgyvendintume užsibrėžtus tikslus koalicijos projekte.

Manau, kad pozicijos ir opozicijos santykius lemia konkrečios asmenybės, bendra tarybos politinė branda, patirtis. Svarbiausia, kad nebūtų valdoma iš šalies. Nemanau, kad pasikeitus mero funkcijoms greitai pasijus pokyčiai. Be to, labai daug lems mero asmenybė, diplomatijos gebėjimai, sutarimas su tarybos valdančiąją dauguma.

Dėkoju už pokalbį.

Kalbino Vytis Kaunas

Savivaldybės tarybos sprendimu Biržų rajono savivaldybės garbės piliečio vardas suteiktas tragiškaai žuvusiam Ukrainoje kino režisieriui, antropologui Mantui Kvedaravičiui už drąsą ir humanizmą karo sąlygomis gelbėjant žmones, dokumentuojant istorinę tiesą. Garbės piliečio ženklas įteiktas jo motinai Banguolei Kvedaravičienei ir dukrai Tėjai.

Šventės metu Karinių jūrų pajėgų patulinio laivo „Aukštaitis“ delegacija įteikė dovaną laivo „krikšto mamai“ savivaldybės administracijos direktorei Irutei Varzienei (dešinėje).

Žurnalistų sąjungos pirmininkas Dainius Radzevičius paskelbė šių metų Antano Macijausko premijos laureatą. Juo tapo Edmundas Ganusauskas (centre) už knygą „Ekscelencija, monsinyoras ir...“

JURBARKO DIENOS SKIRTOS LIDIJOS MEŠKAITYTĖS METAMS PAMINĖTI

Lina ONUSAITIENĖ

2021 m. lapkričio 25 d. posėdyje Jurbarko rajono savivaldybės taryba nusprendė 2022 metus Jurbarko rajone paskelbti Lidijos Meškaitytės metais. Tokiu būdu siekiama pažymėti žymiausios Klaipėdos krašto savamokslės tapytojos atminimą ir 95 metų gimimo sukaktį. Tad tris dienas trukusi Jurbarko krašto šventė, vykusį rugpjūčio 19–21 dienomis buvo skirta šios iškilios asmenybės metams paminėti.

VINCO GRYBO MUZIEJUJE – MINIATIŪRŲ PARODA

Rugpjūčio 19 d. Vinco Grybo muziejuje vykęs miniatiūrų parodos atidarymas buvo Jurbarko krašto šventės ir dailininkės, tapytojos, miniatiūrininkės Lidijos meškaitytės talento atvėrimo karšto žmonėms ir šventės svečiams pradžia. Šioje ypatingoje parodoje eksponuojama 30-ies Lietuvos dailininkų sukurtų miniatiūrų.

Parodą pristačiusi Jurbarko Vinco Grybo memorialinio muziejaus vedėja Rasa Grybaitė džiaugėsi galimybe tokius ypatingus eksponatus pristatyti Jurbarko – kai kurie yra laimėję prizines vietas tarptautiniuose konkursuose, kiti priklauso Lietuvos nacionaliniam muziejui ir kitoms valstybės mastu svarbioms meno saugojimo institucijoms. Dalį darbų menininkai kūrė specialiai šiai parodai, kiti pristatė anksčiau kurtas, tačiau ypač šiai progai tinkančias miniatiūras.

ORIGINALUS LIDIJOS MEŠKAITYTĖS MENAS

Tą pačią dieną Jurbarko krašto muziejus kartu su Mažosios Lietuvos Jurbarko krašto kultūros centru bei Lietuvos nacionaliniu dailės muziejumi jurbarkiečius ir miesto svečius pakvietė į ypatingą renginį – žymios dailininkės, savamokslės tapytojos, miniatiūrininkės

Lidijos Meškaitytės originalių tapybos darbų parodą Jurbarko krašto muziejaus parodų ir koncertų salėje.

Lidija Meškaitytė gimė 1927 m. gruodžio 27 d. Smalininkų seniūnijoje, Antšvenčių kaime. 1933–1941 m. mokėsi Smalininkų vokiečių pradžios mokykloje. 1944 m. evakuota į Vokietiją. 1945 m. Kaune griūvančio namo suluošinta. Bandydama užsimiršti Meškaitytė pradėjo piešti tėviškės vaizdus. Taip kovojant su negalia atsiskleidė jos savitas talentas. Meninis L. Meškaitytės palikimas dovanotas valstybei ir saugomas Lietuvos dailės muziejuje. Jį sudaro apie 370 kūrinių, nutapytų akvarele, daugiau kaip 300 piešinių, eskizų, keli atvirukų rinkiniai. Vertingiausia kūrybos dalis – peizažinės miniatiūros. L. Meškaitytės įkvėpimo šaltinis buvo Smalininkų apylinkės – jos gimtinė. 2022 m. gruodžio 27 d. dailininkei miniatiūristei Lidijai Meškaitytei sukaktų 95-eri metai.

Susipažinti su dailininkės gyvenimo ir kūrybos istorija atvyko Jurbarko rajono savivaldybės atstovai, kultūros, meno, turizmo darbuotojai, Jurbarko rajono savivaldybės miesto partnerio delegacijos iš Krailsheimio miesto (Vokietija) nariai. Susirinkusius pasveikino Jurbarko rajono meras Skirmantas Mockevičius ir Seimo narys Ričardas Juška.

Dailininkės Lidijos Meškaitytės gyvenimo ir kūrybos istoriją svečiams pristatė Mažosios

Lidijos Meškaitytės autoportretas. Savamokslė tapytoja gimė 1927 m. Smalininkų seniūnijoje, Antšvenčių kaime.

Lietuvos Jurbarko krašto kultūros centro direktorius Arvydas Griškus ir smalininkietė Ona Burneikienė iki šiol sauganti L. Meškaitytės dvasinį ir materialinį palikimą. Mintimis apie menininkės kūrybą pasidalijo Vilniaus dailės akademijos dėstytoja, profesionali skulptorė Aušra Jasiukevičiūtė:

Šventinę nuotaiką renginyje sukūrė garbės svečiai – Lietuvos operos solistų profesorius Vladimiras Prudnikovas ir pianistė, profesorė Nijolė Ralytė.

Jurbarko krašto muziejaus židinio salėje per krašto šventę buvo atidaryta Smalininkų Lidijos Meškaitytės pagrindinės mokyklos ir Smalininkų technologijų ir verslo mokyklos mokytojos Vidos Povilauskienės ir jos mokinių tapybos darbų paroda „Mes – Lidijos taškeliuose“.

Rugpjūčio 21 d. Jurbarko viešosios bibliotekos erdvėse vyko baigiamasis šventės renginys „Padėk taškelį krašto istorijoje“ – bibliotekos parke atidengtas dailininkei, tapytojai, miniatiūrininkei skirtas suolelis, kurį sukūrė medžio skulptorius Juozas Videika.

Jau anksčiau Lidijos Meškaitytės vardą įamžino smalininkiečiai. Liepos 30 d. Smalininkuose buvo atidarytas jos vardo skveras. Ši vieta pasirinkta neatsitiktinai. 2017 m. šioje vietoje atidengtas unikalus monumentas – miniatiūrinė kėdutė su dažų dėžute, kaip simbolinis ženklas, jog šiame krašte gimė, gyveno ir kūrė Lidija Meškaitytė. 2021 metais studijos „Gyva Grafika“ menininkai išskirtiniu miniatiūrų meistrės piešiniu „Viržiai“ papuošė šalia skvero esantį pastatą, kuriame anksčiau buvo įsikūrusi biblioteka.

BENDRADARBIAVIMAS TĘSIASI

Į krašto šventę atvyko ir svečių iš miestų partnerių. Sulaukta delegacijos iš Krailsheimo miesto (Vokietija). Jurbarko ir Krailsheimo miestų partnerystės, kuri tęsiasi jau 22-ejus metus, stiprinimą įtraukiant jaunimą ir savanorius. Delegacijai vadovavo meras Jorgas Štoileris. Sulaukta svečių iš Lichtenbergo (Berlyno).

Per oficialius delegacijų priėmimus apsiesta patirtimi. Partneriai supažindino su jų miestuose vykstančiais pokyčiais. Jurbarko rajono meras Skirmantas Mockevičius kalbėjo apie Europos Sąjungos investicijas regionams, pristatė pagrindines jų kryptis, informavo apie visoje Lietuvoje vykstančią sveikatos reformą. Kartu su svečiais aptarė kitus aktualius klausimus energetikos ir ekonomikos srityje. Taip pat meras kalbėjo ir apie pagalbą Jurbarko įkurdintiems ukrainiečiams.

Su abiem delegacijomis tartasi ir dėl tolimesni bendradarbiavimo. Susitarta diskutuoti apie 20 metų draugystės tarp Jurbarko ir Lichtenbergo sukakties paminėjimą 2023 metais ir pasidalinti patirtimi plėtojant bendradarbiavimą su Lichtenbergo transporto įmonėmis. Aptartas ir bendradarbiavimo sutarčių tarp abiejų savivaldybių atnaujinimas.

Atvykę į šventę svečiai įsitraukė į šventinius renginius. Delegacijos iš Krailsheimo miesto narys Kristofas Zalingeris dalyvavo Jurbarko sporto centro kartu su Jurbarko rajono savivaldybės administracija ir asociacija „Spina Bifida ir Hidrocefalija“ organizuotame sveikatingumo bėgime „Jurbarkas – už galimybę judėti 2022“.

Kartu su jurbarkiečiais ir kitais svečiais delegacijos pasinėrė į Dvaro parke vykusį šventinį šurmulį. Čia sukosi amatininkai, menininkai, prekybininkai, pasirodymais džiugino Jurbarko rajono mėgėjų meno kolektyvai.

Šventę papuošė Jurbarko krašto seniūnijų seniūnai. Vilkėdami tautiniais kostiumais ir nešini savo seniūnijų vėliavomis jie lipa į sceną ir pagerbė Dvaro parke susirinkusius šventės dalyvius. Sveikinimus jurbarkiečiams ir miesto svečiams skyrė Jurbarko rajono meras Skirmantas Mockevičius, Seimo narys Ričardas Juška, Jurbarko rajono savivaldybės miestų partnerių delegacijų vadovai – Krailsheimo miesto (Vokietija) meras Jorgas Štoileris bei Lichtenbergo (Berlyno) viešosios tvarkos, aplinkos ir transporto departamento tarybos narys Martinas Šeferis.

Paskutinę šventės dieną Jurbarko Kristijono Donelaičio evangelikų liuteronų bažnyčioje vyko Ekumeninės pamaldos, skirtos Jurbarko krašto šventei. Profesionalios chorinės muzikos dovaną mūsų miestui padovanojo Vasaros chorinio giedojimo seminaro projektinis choras ir visos Lietuvos (organizatorė Laura Matuzaitė-Kairienė). Pamaldose kartu su jurbarkiečiais dalyvavo Jurbarko rajono savivaldybės meras Skirmantas Mockevičius, Seimo narys Ričardas Juška, Jurbarko rajono savivaldybės miestų partnerių delegacijos iš Berlyno Lichtenbergo ir Krailsheimo miestų (Vokietija).

Rugpjūčio 19 d. Vinco Grybo muziejuje atidaryta miniatiūrų paroda, eksponuojama 30-ies Lietuvos dailininkų sukurtų miniatiūrų.

Šventinę nuotaiką renginyje sukūrė garbės svečiai – Lietuvos operos solistų profesorius Vladimiras Prudnikovas ir pianistė, profesorė Nijolė Ralytė.

Jurbarko rajono meras Skirmantas Mockevičius (kairėje) ir Seimo narys Ričardas Juška po įtemptų dienų prisėdo ant bibliotekos parke atidengto tapytojai skirto suolo.

GERIAUSIOS ŠVIETIMO SĄLYGOS – KAUNE: TVIRTA LYDERIO POZICIJA TARP VISŲ ŠALIES SAVIVALDYBIŲ

Finansų ministerijos paskelbtame Lietuvos savivaldybių gyvenimo kokybės indekse Kaunas užima pirmąją vietą pagal 2020 m. švietimo pasiekimus. TOP penketuke rikiuojasi Kėdainių ir Pakruojo rajonų, Birštono bei Vilniaus miesto savivaldybės. Kokybės vertinimas sudarytas iš 8 kriterijų, tarp jų – valstybinių brandos egzaminų rezultatai, kvalifikuotų mokytojų skaičius, stojimų į aukštąsias mokyklas apimtys ir kiti.

Naujausiame švietimo reitinge Kaunas ir vėl užima pirmąją vietą šalyje. Tokius duomenis atskleidžia savivaldybių gyvenimo kokybės indeksas (GKI), pateikiamas Finansų ministerijos svetainėje lietuvosfinansai.lt.

Švietimo paslaugų rodikliai apskaičiuo-

jami nepriklausomiems ekspertams įvertinus 8 rodiklius. Tai ikimokykliniame ugdyme dalyvaujančių 1–6 m. amžiaus vaikų dalis, dėl socialinių, psichologinių ir kitų priežasčių mokyklų nelankantys vaikai, tenkantys 1 tūkst. mokyklinio amžiaus gyventojų bei profesinių ugdymo įstaigų auklėtinių skaičius.

Svarbią vertinimo dalį sudaro lietuvių kalbos ir matematikos brandos egzaminų rezultatai, įvertinti 86–100 balais. Į reitingą įtraukiama miesto įstaigose dirbančių aukštos kvalifikacijos mokytojų dalis, universitetų ir kolegijų pritraukiami studentai. Taip pat geltonaisiais autobusiukais į mokyklą vežiojamų mokinių dalis kiekvienoje savivaldybėje.

„Miesto investicijos į švietimą, nuolat gerinama infrastruktūra ir tobulinamos mokymo programos duoda atitinkamą rezultatą. Pelnyta lyderio pozicija šalies mastu įpareigoja toliau laikytis pasirinktos krypties, kad užtikrintume kokybišką bei visiems prieinamą ugdymą“, – kalbėjo Kauno miesto savivaldybės administracijos direktoriaus pavaduotoja Eglė Andriuškienė.

Pagal pasiekimus švietime Kaunas tarp geriausiųjų šalyje įsitvirtinęs jau beveik dešimtmetį. Šiomet tarp geriausių ugdymo paslaugų teikėjų taip pat pateko Kėdainių ir Pakruojo rajonų bei Birštono ir Vilniaus miesto savivaldybės.

Ryšių su visuomene skyriaus inf.

VILNIUS ATVĖRĖ IŠSKIRTINĖS MOKYKLOS DURIS

Duris atvėrė moderniausia šalyje ir penktoji po Nepriklausomybės atgavimo mokykla Vilniuje. Tai jau trečioji mokykla Pilaitės mikrorajone – nuo rugsėjo 1-osios ją lanko per 700 moksleivių, ateityje čia mokysis 1000 moksleivių.

„Ši gimnazija – tarsi jau dabar sukurta ką tik prasidėjusios „Tūkstantmečio mokyklų“ programos mokykla. Tai svajonių mokykla, kurioje yra viskas, ko reikia. Naujos klasės, nauja įranga, naujos laboratorijos taip ir nuteikia gerai pradžia. Tačiau mokyklą kuria žmonės, visi bendruomenės nariai. Tikiu, kad mokiniai ir mokytojai naudosis jiems sudarytomis galimybėmis, o mokykla taps pavyzdžiu kitiems“, – šventės metu kalbėjo švietimo, mokslo ir sporto ministrė Jurgita Šiugždinienė.

Vilniaus meras Remigijus Šimašius apie Pilaitės gimnaziją irgi kalbėjo kaip apie pavyzdį, kad naujos mokyklų erdvės turi nebepriminti sovietinių mokyklų projektavimo trafaretų: „Vilnius auga – kartu auga ir tūkstančiai laisvų, kūrybiškų, atsakingų asmenybių. Mokykla ne tik sienos, ir tą mes patys įrodysime paversdami visą miestą atvira mokykla. Bet ugdymo aplinka lemia labai daug – ji gali keisti mokymosi procesą, gali keisti moksleivių ir mokytojų bendravimą bei bendradarbiavimą, ji gali tapti visos bendruomenės traukos vieta, ir bendruomenė čia, beje, buvo įsitraukusi nuo pirmos dienos. Bus nepaprastai įdomu stebėti šios mokyklos augimą“.

Keturių aukštų, 12 tūkst. kv. m gimnazijos pastato „širdyje“ esanti klasių apjuosta amfiteatrinė aikštė skirta moksleivių, mokytojų, tėvų ir bendruomenės bendravimui. Erdvine struktūra išsiskiriančioje mokykloje be galo daug dėmesio skirta kokybiškai mokymosi aplinkai ir atvirumui – langai į vidines mokyklos patalpas, neslepamos sporto, kūrybos ir net maisto gamybos erdvės, visiems prieinama biblioteka, lauko klasės ir terasa ant stogo. Gimnazija projektuota atsižvelgiant į Vilniaus šiuolaikinės mokyklos reikalavimus, daugiau nei prieš metus suformuluotus architektūros kokybės reikalavimus ugdymo įstaigoms. Viso proceso metu, pradedant konkurso sąlygų formulavimu, darbo grupėse įsitraukę dirbo Pilaitės bendruomenės atstovai.

„Pastatas tampa mokykla tik tada, kai į jį susirenka mokiniai. Architektūra iš prigimties yra įvairi, bet jos reikšmė priklauso nuo to, kas ir kokiais tikslais ją naudoja. Linkiu, kad šis pastatas jus įkvėptų dalintis – kėdėmis, sumuštiniais, knyga, kamuoliu, apsikabinimu ir dėmesiu. Labai kviečiu išdrįsti išbandyti visas erdves ir jaukinti jas savaip, nes nuo šiandien jos yra jūsų“, – sveikino moksleivius Pilaitės gimnazijos architektūros projekto vadovė André Baldišiūtė.

Projektuojant mokyklą, visos gimnazijos erdvės pritaikytos individualių poreikių turintiems žmonėms. Lauko teritorija ir koridoriai stebimi vaizdo kameromis. Sklypo šiaurėje įrengtas bendruomenei atviras par-

kas su BMX dviračių trasa, riedlenčių parku ir vaikų žaidimų aikštelėmis. Po pamokų ir vakarais visa mokyklos erdvė atsivers bendruomenei ir taps rajono traukos centru.

Per rekordiškai trumpą 15 mėn. laikotarpį pastatyto Pilaitės gimnazijos statybos projekto vertė – 17 mln. Eurų. Modernaus dizaino ir išplanavimo gimnaziją suprojektavo architektūros studija „DO architects“, pastatė bendrovė „Jungtiniai projektai“, projektą valdė bendrovė „Vilniaus vystymo kompanija“.

Vilniuje šiais mokslo metais mokysis apie 75 tūkst. moksleivių. Savivaldybei pavaldžias mokyklas lankys daugiau nei 6 700 pirmokų ir daugiau nei 5 200 abiturientų.

Kiekvienais mokslo metais augant sostinės mokyklas pradedančių lankyti moksleivių skaičiui ir sprendžiant mokyklų trūkumo iššūkį, iki 2026-ųjų ugdymo įstaigos Vilniuje bus statomos sparčiai augančiuose ir tankiai gyvenamuose sostinės rajonuose.

Rinkodaros ir komunikacijos skyriaus inf.

ANYKŠČIŲ MOKSLEIVIUS PASVEIKINŲ DIANA NAUSĖDIENĖ

Silvija SAKEVIČIŪTĖ

Rugsėjo 1-ąją dieną pirmoji Lietuvos ponija Diana Nausėdienė lankėsi Anykščių Jono Biliūno gimnazijoje ir su Mokslo ir žinių diena sveikino moksleivius ir mokytojus.

Tradicškai šventė prasidėjo eisena nuo J. Biliūno gimnazijos link Liudiškių kalvos, Laimės žiburio.

„Gimnazijos bendruomenės tradicija Mokslo ir žinių dieną susirinkti Laimės žiburio papėdėje – ypatinga. Ji primena, kad mokyklose kuriame Lietuvos ateitį, statome vaikų sėkmingo gyvenimo pamatus. Tik dalis mokyklų Lietuvoje turi galias tradicijas. Būdami šios bendruomenės dalimi semiatės visko, kas gražiausia, ką gali padovanoti Anykščių gamta, šis unikalus Lietuvos kampelis. Jūs esate tų

Lietuvos šviesuolių, kurie žymėjo Lietuvos kelią, perėmėjai, jūs geriate iš kultūros, mokslo, žinių šaltinio, iš savo gimtosios vietos. Ir jūs esate nepaprastai stiprūs tol, kol esate vieningi ir kol ieškote prasmės, ieškote draugystės, ieškote meilės, ieškote didelių ir taurių vertybių bei tikite, kad jūsų gyvenimas, žmogaus gyvenimas skirtas ne egzistuoti, o nuveikti kažką ypatingai svarbaus. Kiekvienas savyje auginate kultūrą, kultūrą kuri aplink mus. Lietuvos galia esate Jūs, nes savo žiniomis, iniciatyvomis, kūryba ir darbu statote savo ir Lietuvos Laimės žiburį“, – mokiniamis ir mokytojams sakė D. Nausėdienė.

Mokinius ir mokytojus sveikino ir Anykščių rajono meras Sigitas Obelevičius, kuris linkėjo, kad nauji mokslo metai būtų smagūs naujomis pažintimis ir atradimais.

Vėliau D. Nausėdienė aplankė Jono Biliūno gimnazijos muziejų, kur teko ir pačiai išklausyti mokyklos ir krašto istorijos pamoką sėdint mokyklos suolo, kurią vedė gimnazijos istorijos mokytojas Gintaras Ražanskas.

Vizito Anykščiuose metu D. Nausėdienė taip pat lankėsi Angelų muziejuje, kur kartu su pačiu parodos kuratoriumi Tomu Ivanusku apžiūrėjo Jono Meko gimimo 100-mečiui skirtą fotografijų parodą „Jonas Mekas. Semeniškių idilės“.

Lina KOVALEVSKIENĖ

Šventinį rugsėjo 1-osios rytą Ignalinos Laisvės aikštė vėl gražiai pražydo gelėmis ir šypsenomis. Ateities gatve orkestras atlydėjo Ignalinos Česlovo Kudabos gimnazijos abiturientus, kurie už rankučių vedė pirmokėlius. Patys mažiausieji mokinukai buvo susodinti ant suolų. Už jų sustojo vyresnieji, mokytojai ir tėveliai. Su balionėliais rankose gražiu būreliu prie scenos spietėsi „Šaltinėlio“ priešmokyklinukai. Aikštėn žiedais išpuoštu dviratuku atriedėjo ir pati vasara – graži, linksma, spalvinga,

MOKSLO IR ŽINIŲ ŠVENTĖ IGNALINOJE

dovanojusi tiek daug gražių prisiminimų ir jau atsiveikinti...

Visus susirinkusius pasveikino Ignalinos Česlovo Kudabos gimnazijos direktorė Valentina Čeponienė ir „Šaltinėlio“ mokyklos direktorė Alytė Zakarauskienė. Sveikų, įsimintinų ir sėkmingų mokslo metų linkėjo savivaldybės meras Justas Rasikas, Švietimo ir kultūros skyriaus vedėja Gražina Mackonienė. Meras prisiminė savo rugsėjo 1-ąsias, džiaugėsi pačiais mažiausiais, kuriems viskas bus nauja, nepažįstama, įdomu, abiturientais, kurių lauks egzaminų išbandymai ir svarbūs pasirinkimai. Pažadėta pasirūpinti, kad visiems mokiniams mokyklose būtų jauku, patogų ir gera. Abiturientams linkėta pasitikėjimo savimi, mokytojams – optimizmo, motyvacijos, meilės savo darbui. Mažiausiems mokinukams dovanoti spalvingi lagaminėliai, „Pirmoko rinkiniai“, kuriuose jie ras visas reikalingiausias priemones.

Šis rugsėjis į rajono mokyklas sukviets 84 pirmokus (65 Ignalinoje, 9 Vidiškėse ir 10 Didžiasalyje), mažuosius atlydėjo 88 abi-

turientai (palyginimui praeitais metais buvo sulaukta 68 pirmokų ir 83 abiturientų, iš viso – 1074 mokinių). Kaip sakė Švietimo ir kultūros skyriaus vedėja Gražina Mackonienė, bendras mokinių skaičius yra labai panašus ir šiais metais. Jį papildys ir apie 30 ukrainiečių šeimų vaikų. Keletas mokinių atvyko iš kitų rajonų. Šie mokslo metai, kaip minėta, bus įdomus ir prasmingas dalyvavimo Tūkstantmečio mokyklų programoje, darbo pagal atnaujintas ugdymo programas, pasirengimo įtraukiamajam ugdymui laikas.

Šventė pradėta Lietuvos valstybės himnu. Į dangų buvo paleista margaspalvių balionų puokštė, kaip graži svajonė augti, siekti, tobulėti...

Tradicškai buvo pasveikinti šauniai kuda-biečiai – praeitais mokslo metais geriausiai besimokę, aktyviausi, kūrybiškiausi mokiniai.

Šventės pabaigoje, mokyklų direktorėms varpelių skambesiu paskelbus 2022–2023 mokslo metų pradžią, mokiniai pakviesti į pirmąją pamoką. Šviesiai ir viltingai prasidėjo naujieji mokslo metai. Tebus jie sėkmingi!

PASVEIKINTOS MOKYKLŲ BENDRUOMENĖS PANEVĖŽYJE

Vilma RATKEVIČIŪTĖ

„Linkiu, kad mokykla kiekvienam būtų namais, kuriuose įdomu ieškoti ir atrasti, kuriuose yra vietos svajonėms ir bendriems tikslams, kur iššūkius lydi pažinimas ir naujos idėjos, kur kasdien malonu sugrįžti. Sveikinu visus su naujų mokslo metų, įdomių patirčių pradžia. Su Rugsėjo 1-ąja!“, – sveikinimo kalbą sakė Panevėžio miesto meras Rytis Račkauskas.

Panevėžio miesto savivaldybės duomenimis, 2022–2023 mokslo metais savivaldybės bendrojo ugdymo mokyklose sukomplektuotos 448 klasės, jose mokysis 9896 vaikai. Tarp jų – 836 pirmokai. Gimnazijų pirmosiose klasėse mokysis 780 vaikų. Ikimokyklinio ugdymo įstaigas lankys 4495 jaunieji panevėžiečiai. Skaičiuojama, kad miesto mokyklose mokysis 258 mokiniais daugiau nei praėjusiais mokslo metais.

PASAULIO MUZIKOS ČEMPIONATE PANEVĖŽIO RAJONO ORKESTRAS PELNĖ AUKSĄ

Danutė POCIUVIENĖ

Panevėžio rajono jaunimo varinių pučiamųjų instrumentų orkestras „Aukštyn“ 19-ajame Pasaulio muzikos čempionate „World Music Contest“ laimėjo aukso medalį ir čempiono titulą. Tarptautinis konkursas vyko Kerkradės mieste Nyderlanduose.

Grįžusius iš kelionės muzikantus ir jų meno vadovą Remigijų Vilį pasitiko ir su aukštu apdovanojimu pasveikino Panevėžio rajono savivaldybės vadovai, administracijos atstovai.

Tarptautinė vertinimo komisija, kurią sudarė kompozitoriai ir dirigentai iš Belgijos, Prancūzijos ir Jungtinės Karalystės, orkestrui „Aukštyn“ už privalomo šiai 3-ajai kategorijai kūrinio – šveicarų kompozitoriaus Etienne Crousaz „Albinus Variations“ atlikimą skyrė net 95 balus iš 100 galimų.

„Aukštyn“ yra pirmasis jauniausias Lietuvos

orkestras, pelnęs tokį aukštą apdovanojimą per visą 70-ies metų čempionato istoriją. Jame groja 13–30 metų muzikantai, didžioji dalis – iki 17 metų.

Nuo 1951 m. kas ketverius metus vykstantis čempionatas „World Music Contest“ – viena

svarbiausių platformų Europoje, kur varžosi orkestrai iš įvairių pasaulio šalių.

Orkestro „Aukštyn“ dalyvavimui pasaulio čempionate dalinį finansavimą skyrė Lietuvos kultūros taryba ir Panevėžio rajono savivaldybė.

SAULĖS ELEKTRINĖS ĮSIGIJIMAS SU VALSTYBĖS PARAMA: MISIJA ĮMANOMA

transporto priemonių naudojantys autobusų parkai yra dideli elektros vartotojai?

Psichologai teigia, kad susidūrus su pavojumi yra galimos trys skirtingos reakcijos. Gali bėgti, sustingti arba kovoti. Nuo elektros vartojimo mes negalime visiškai pabėgti, bet galime šiek tiek sumažinti vartojimą. Deja, kainos kyla sparčiau nei mūsų gebėjimas taupyti. Vadinas išlaidos didės. Jeigu savivaldybės ir jai pavaldžios organizacijos daugiau išleis elektrai, liks mažiau lėšų infrastruktūros plėtrai, paslaugų gerinimui, atlyginimų didinimui. Todėl, mano galva, teisingiausia reakcija yra kovoti su šia grėsme. Tą galima padaryti įsidiigiant savus elektros energijos generavimo pajėgumus, pavyzdžiui, saulės elektrinę. Mūsų ekspertai gali parengti galimybių studiją, padėsiančią elgtis racionaliai ir priimti būtent Jūsų situacijai tinkamą sprendimą. Ne mažiau svarbus ir pats paraiškos pateikimas. Didžiulė konkurencija dėl valstybės paramos patirties neturintiems asmenims tampa kliūtimi pritraukti finansavimą. Valstybės parama išdalinama labai greitai. Neretai tam užtenka vos kelių valandų. Pirmą kartą paraišką teikiančiam asmeniui elementariai neužtenka laiko įsigilinti į visus klausimus, todėl racionalu valdyti riziką ir

kreiptis į mus. Mes padėsime greitai ir sklandžiai pateikti paraišką saulės elektrinės įsirengimui. Gaudami valstybės paramą Jūs būsite tikri, kad finansinė saulės elektrinės įsirengimo našta bus mažesnė, o atsiperkamumas greitas. Įsirengdami saulės elektrinę su parama Jūs sėkmingai įveiksite elektros kainų krizę.

Kuo dar Inopro gali padėti savivaldai ir jai pavaldžioms institucijoms?

Inopro gali Jums padėti gauti valstybės paramą, padėsiančią spręsti įvairius klausimus, pavyzdžiui, susijusius su gatvių apšvietimo tema. Be to, galime Jums parengti profesionalų investicijų pritraukimo planą. Didelė patirtis konsultuojant verslą mums leidžia savivaldybėms kurti tokius investicijų pritraukimo planus, kurie ilgalaikėje prisdėtų prie investuotojų skaičiaus augimo ir darbo vietų kūrimo. Sėkmingas ir tikslingas investicijų pritraukimas visuomet buvo svarbi savivaldos darbo dalis, o netolimoje ateityje ji taps tik dar reikšmingesne. Kviečiame Jus bendradarbiauti su mumis.

Dėkojame už pokalbį

Daugiau informacijos www.inopro.lt arba telefonu +37062098877

Energetikos kainų krizė tapo vienu didžiausių mūsų dienų iššūkių. Kadangi ši krizė yra nulemta agresoriaus veiksmų prieš Europą, tikėtis kainų kritimo neverta. Dar daugiau, daugelis ekspertų prognozuoja, kad nuo rugsėjo liūdnu vasaros rekordu tapusi 4 eurų už kWh kaina nebeatrodis tokia baisi, o kainos šuoliuos dar aukščiau. Akivaizdu, jog savivalda ir jai pavaldžios įmonės neišvengs šių iššūkių, tačiau vykdydama išmintingą atsinaujinančios energetikos resursų politiką ji gali juos įveikti teigia prekės ženklą Inopro valdančios UAB „Kriedana“ pardavimų projektų vadovas Artūras Semenikas.

Šią vasarą namų ūkius ir verslą sukrėtė žinia apie rekordinę 4 eurų už kWh elektros kainą. Savivalda irgi nebuvo jokia išimtis. Prognozuojama, kad elektros kainos rugsėjo mėnesį išaugs dar labiau. Ką jūs rekomenduotumėte daryti savivaldai, kuriai pavaldžios įstaigos, pavyzdžiui, ligoninės ar vis daugiau elektrinių

IKI SUSITIKIMO 15-AJAME ŽUVIENĖS VIRIMO ČEMPIONATE!

Žuviėnės virimo ĉempionatas įvyko! Jau keturioliktus metus iš eilės pirmasis rudens šeštadienis sutraukia geriausias žuviėnės virėjus, ragautojus, žuvis mėgėjus net iš tolimiausių Lietuvos kampelių. Kasmet šios šventės metu Šilutės krašte apsilanko ir užsienio partneriai, kurie ištisus metus tobulinę savo žuviėnės receptus varžosi dėl ĉempiono žiedo. Šiais metais atvyko Alanijos (Turkija), Kolobžego (Lenkija), Pruszc Gdanski (Lenkija), Saldus (Latvija) delegacijos, o partneriai iš Kolobžego ir Saldus vaišino gardžiomis žuviėnėmis. Žuviėnės virimo ĉempionatas – unikali šventė, o kartą joje apsilankęs norėsi vis sugrįžti. Dėl geriausiųjų titulo bei išskirtinio žuviėnės ĉempiono žiedo šiais metais varžėsi 69 Lietuvos bei užsienio komandos.

Džiaugiuosi matydamas, kaip šis renginys išaugo ir tapo tarptautiniu, simbolizuojančiu ne tik skirtingų Lietuvos regionų draugystę, bet ir užsienio partnerių bei mūsų tautos bendrystę. O tūkstantinė puikia nuotaika pasipuošusių žmonių minia, lyg Pamario vanduo užliejusi Rusnės salą, yra pats geriausias mūsų pastangų įvertinimas.

Nuoširdžiausiai dėkoju kiekvienam Žuviėnės ĉempionato dalyviui, visiems, prisidėjusiems prie šio unikalaus renginio organizavimo, ačiū žuviėnės samčio meistrams už ištobulintus receptus. Ačiū komandų nariams už išradingus prisistatymus, juoką ir šypsenas. Taip pat dėkoju savivaldybių merams, administracijos vadovams, visiems dalyvavusiems bei palaikiusiems saviškius.

Didžiausi padėkos žodžiai ĉempionato organizatoriams, rėmėjams, vyriausiajam šefui ir renginio vedėjui Marijui Budraičiui.

Iki susitikimo 15-ajame Žuviėnės virimo ĉempionate!

Šilutės rajono savivaldybės meras Vytautas Laurinaitis

Žuviėnės virimo ĉempione tapo komanda „Šilutės polderiai“. Absoliutaus žuviėnės virimo ĉempiono žiedas įteiktas šios komandos virėjui Arūnui Jagminui.

Šventės globėja, savivaldybių ir kitų komandų vadovai susėdo į vieną valtį.

Rusnės seniūnė Dalia Drobienė (centre) su komanda palinkėjo savivaldybininkams mėlyno dangaus ir draugystės.

Šiais metais Žuviėnės ĉempionate varžėsi 69 komandos. Dar prieš šį renginį ĉempionato sumanytojas, organizatorius ir vyriausiasis šefas Marijus Budraitis socialiniame tinkle rašė: „Jei niekada nesate buvę verdamos žuviėnės katilų alėje, Jūs daug ko nežinote apie šį etnografinį Mažosios Lietuvos regioną ir žuviėnės virimo ypatumus. Šios šventės metu išverdama daugiau kaip 3 tonos pačios įvairiausių žuviėnės, bet jos vis tiek visada pritrūksta. Šventę kiekvienas privalo pamatyti ir pasirinkti, kuo nori būti – ar virėju, ar žuviėnės ragautoju. Rusnės sala laukia Jūsų visų su jai būdingu svetingumu, vaišingumu, ji kviečia pažinti išskirtinį etnografinį Mažosios Lietuvos regioną ir Rusnės paveldą“.

Pirmą kartą žuviėnės virimo ĉempionate šiemet dalyvavo net 10 naujų komandų. „Džiugu, jog komandų daugėja. Noriu padėkoti visiems Seimo nariams, savivaldybių

merams, vicemerams, savivaldybių administracijų direktoriams ir jų pavaduotojams, kurie atvyko su savo komandomis parodyti kulinarinį meną“, – šventės atidarymo metu kalbėjo Šilutės rajono meras Vytautas Laurinaitis. Jis taip pat dėkojo užsienio šalių partneriams, kurie šitame ĉempionate dalyvauja jau ne pirmą kartą, – Gdanski Pruszcz ir Kolobžego savivaldybių (Lenkija), Saldus miesto ir rajono savivaldybių (Latvija), Albanijos miesto (Turkija) komandoms. Žuviėnė virė ir ukrainiečių, gyvenančių Šilutės rajone, komanda.

Šios šventės ilgametė globėja – europarlamentarė Vilija Blinkevičiūtė. Šventės mecenatas – Šilutės rajono savivaldybė. Pagrindiniai rėmėjai – UAB „Šilutės polderiai“, UAB „Mano būstas Vakarai“. Projektą iš dalies finansuoja Lietuvos kultūros taryba.

Komandų kulinariniai sugebėjimai buvo vertinami dviejose kategorijose – tradicinės

žuviėnės ir žuvis sriubos. Tradicinės žuviėnės rungtyje nugalėjo tapo Mosėdžio miestelio (Skuodo r.) komanda „Ant akmenų, tarp akmenų“. Jai įteiktas Šilutės rajono savivaldybės administracijos direktoriaus Virgilijaus Pozingio įsteigtas prizas. Antroji vieta skirta „Dzūkų jūrų piratams“ (Lazdijai), trečioji – komandai „Šilutės priešgaisrinės gelbėjimo tarnybos vyrai“.

Skaniausią žuvis sriubą, vertinimo komisijos sprendimu, išvirė komanda „Užvenčio kopūstienė“ (Kelmės r.). Jai atiteko unikalus Šilutės seniūno Raimondo Steponkaus prizas. Antroji vieta skirta „Kuršių marių piratams“ (Ventės k., Šilutės r.), trečioji – „Ašakai“ (Lazdijų r.).

2022 metų žuviėnės virimo ĉempione tapo komanda „Šilutės polderiai“. Absoliutaus žuviėnės virimo ĉempiono žiedas įteiktas šios komandos virėjui Arūnui Jagminui.

SŽ inf.